

STORTINGET

Representantforslag 149 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Sigbjørn Gjelsvik

Dokument 8:149 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Sigbjørn Gjelsvik om stans i videre tilpasning til EUs energibyrå ACER

Til Stortinget

Bakgrunn

Det vises til Prop. 4 S (2017–2018) der regjeringen la frem sitt forslag om samtykke fra Stortinget til norsk tilslutning til EUs tredje energimarkedspakke og energibyrå ACER, samt til forslag om lovendringer i energiloven og naturgassloven, Prop. 5 L og 6 L (2017–2018).

Som det fremkommer av Innst. 178 S (2017–2018) var det ulike vurderinger av hvor stor suverenitetsavståelse et samtykke ville innebære. Flere medlemmer i energi- og miljøkomiteen fremmet derfor et forslag om å behandle samtykket etter Grunnloven § 115, som innebærer at det kreves tre fjerdedels flertall. Et annet komitémedlem fremmet forslag om å be regjeringen utarbeide en juridisk betenkning om hvilke rammer Grunnlovens bestemmelser gir for Stortingets behandling av energimarkedspakken og Norges tilslutning til ACER.

I tillegg fremmet representanter fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti utsettelsesforslag til behandlingen, og representanten Bjørnar Moxnes stilte på vegne av Rødt et løst forslag om rådgivende folkeavstemning om saken, men dette ble nedstemt. Representantene fra Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt stemte da for å behandle innlemmelsen i EØS-avtalen etter Grunnloven § 115, men med 72 mot 24 stemmer avgjor-

de Stortinget selv hva som var den riktige fremgangsmåten etter Grunnloven.

Nei til EU valgte da å saksøke staten fordi Stortinget ikke fulgte Grunnloven § 115, og fikk 1. mars 2021 medhold i Høyesterett om at saken kan prøves for domstolene. Dermed skal saken videre til Oslo tingrett for behandling av hvorvidt Stortinget har brutt Grunnloven. Flertallet i Høyesterett har slått fast at «domstolene må kunne prøve om Stortinget har gått fram i samsvar med Grunnlovens bestemmelser» da Stortinget samtykket til innlemmelse i EØS-avtalen av rettsaktene som inngår i den tredje energimarkedspakken. Kjennelsen i Høyesterett reiser spørsmål om hvorvidt dette vedtaket overhodet var konstitusjonelt gyldig, og forslagsstillerne mener derfor at norske myndigheter ikke kan fortsette å behandle disse sakene som om intet har skjedd.

Forslagsstillerne har hele tiden vært motstandere av norsk tilslutning til EUs tredje energimarkedspakke og EUs energibyrå ACER, fordi forslagsstillerne vil sikre nasjonal selvråderett og frykter for vilkårene til norsk kraftforedlende industri. Denne industrien sikrer sysselsetting, verdiskaping og bosetting langs kysten. Den gir eksportinntekter i milliardklassen og er verdens reneste metallindustri.

Intensjonen bak EUs tredje energimarkedspakke var nettopp å integrere de nasjonale kraftmarkedene i ett kraftmarked og løfte en del kontroll fra de nasjonale myndighetene til det overnasjonale ACER. Dette truer den særnorske billige og fornybare kraften, som er norsk kraftforedlende industris viktigste konkurransefortrinn. Denne industrien havner i faresonen hvis kalde Norge får omtrent de samme energikostnadene som landene lenger sør i Europa, slik EU legger opp til.

Tredje energimarkedspakke og norsk tilslutning til ACER skapte allerede mye frykt i industrimiljøer over

hele landet. At det nå i tillegg skal prøves i domstolene hvorvidt Stortingets behandling er konstitusjonelt lovlig, gjør at videre implementering bør stoppes umiddelbart.

Forslagsstillerne viser også til at et stortingsflertall bestående av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt i desember 2020 vedtok å innhente en betenkning fra Høyesterett om hvorvidt Stortinget med hjemmel i Grunnloven kan samtykke til innlemmelse i EØS-avtalen av fjerde jernbanepakke, jf. Innst. 182 S (2020–2021).

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen umiddelbart stoppe all videre tilpasning til EUs energiregelverk og tilpasning til EUs energibyrå ACER.
2. Stortinget ber regjeringen i EØS-komiteen avslå enhver behandling av kommende rettsakter med tilknytning til energimarkedspakke 3 eller 4.

11. mars 2021

Seher Aydar

Sigbjørn Gjelsvik